

کتاب‌هایی که کمک می‌کنند شما با نوشتن و احیاناً نویسنده شدن واقعی‌تر برخورد کنید

هرکس داستان خودش

یونس فردوس

روزنامه‌نگار

نوشتن و به‌طور خاص داستان نوشتن همیشه برای عده‌ای امری جذاب و وسوسه‌کننده است. اگر از حق نگذریم و سوسه‌کننده و جذاب است و تصور این که یک اثر مکتوب در دست داشته باشیم که خودمان آن را به وجود آورده باشیم موقعیت متفاوتی درست می‌کند که شاید هرکسی یک بار وسوسه شود بخواند آن را تجربه کند. برای همین برخی سعی می‌کنند از طرق مختلف به این نقطه و امکان برسند. شاید راحت‌ترین راه کپی کردن و از روی دست دیگران نوشتن باشد که البته شاید اثر مکتوبی در دستان ما قرار دهد، ولی خودمان نقش زیادی در خلق آن نداشته‌ایم و بیشتر در حکم یک دستگاه کپی انسانی ظاهر شده‌ایم و نه بیشتر! اما استفاده کردن از تجربیات دیگران در کنار بهره بردن از راهنمایی یک فرد مطلع و مسلط به این حوزه شاید مسیر را برای یک طالب نوشتن و نویسنده شدن هموارتر کند.

هرچند که حتماً نکاتی مانند تجربه داشتن و داشتن معلم به عنوان راهنما و... از نکات کلیدی در امر نوشتن است و ممتن کسی که تجربه زیسته در جهان پیرامون خود دارد با کسی که تجربه‌ای از زیستن در جهان ندارد تفاوت بسیاری دارد؛ نشان می‌دهد نمی‌توان به مقوله تجربه زیسته شخصی بی‌تفاوت بود. خواندن یکی از راه‌های تجربه کردن و اندوختن تجربیات گوناگون دیگران است که شاید بسیاری به آن جدی نگاه نمی‌کنند. به عبارتی چه بسیار نو قلم‌هایی که فکر می‌کنند همین که ایده و موضوعی در ذهن داشته باشند، می‌توانند دست به قلم شوند و

بنویسند و البته نشدنی هم نیست ولی نباید فراموش کرد که خواندن به‌عنوان بخشی از اندوخته تجارب ما، چه در کسب فنون و مهارت‌های نویسنده‌گی و چه در نوع نگاه ما اثر بسیاری دارد و نمی‌توان گفت «من نیازی به خواندن ندارم و می‌خواهم داستان خودم را بنویسم»، بی‌شک هرکسی باید داستان خودش را بنویسد ولی فرق است میان کسی که از تجربیات دیگران بهره می‌برد و کسی که هیچ بهره‌ای از تجربه دیگران نمی‌برد و با اثر خام در برابر مخاطبان خود ظاهر می‌شود. از این رو نباید مقوله خواندن را یکسره رها کرد و به آن توجهی نداشت. در این شماره می‌خواهیم درباره داستان نویسی و نویسنده شدن حرف بزنیم و سراغ یک بسته پیشنهادی با این موضوع رفتیم که اگر خواستید روزی سراغ نوشتن بروید بتوانید از آنها کمک بگیرید. البته به تعداد آدم‌های روی زمین از این دسته‌بندی‌ها و پیشنهادهای وجود دارد، ولی این بسته را می‌توان گفت بسته پیشنهادی قفسه کتاب جام جم است که می‌توانید از آنها استفاده کنید و به مرور با کتب دیگر که در اینجا نامی از آنها نبردیم هم آشنا شوید و بر تجربه خود اضافه کنید.

اگر از خواندن داستان‌ها و رمان‌های ادبیات جهان و ایران صرف‌نظر کنیم و در این بسته نامی از آنها نبریم که خواندن آنها پیش فرض ثابتی برای حرکت در این وادی است در ادامه می‌خواهیم کتاب‌هایی که شاید بتواند ذهن و زبان شما را قلقلک بدهد، معرفی کنیم؛ کتاب‌هایی که نه می‌توان گفت بدون آنها راه به جایی نمی‌برید و نه با آنها موفقیت صد درصد و تضمینی است، بلکه بیشتر یک گزینه برای ورود به این وادی است.

تکنیک با چاشنی تاریخ

بالتر گفتیم که نمی‌توان در موضوعی کار کرد و تاریخ آن رشته و موضوع را ندانست. حالا در اینجا می‌خواهیم یادآوری کنیم حتی در به کار بردن تکنیک‌ها و شاید اگر بخواهیم مقداری علمی به ماجرا نگاه کنیم، بگوییم فرمول‌ها، نمی‌توان از تاریخ غافل شد، چرا که تکنیک‌ها و سبک‌ها متأثر از تاریخ و زمان هستند و هرکدام بیانگر رویکرد ادبی دوره‌ای هستند و حتی می‌توان فهمید جوامع به چه نوع ادبیاتی علاقه و گرایش داشته‌اند.

کتاب «داستان کوتاه در ایران» که در واقع باید گفت مجموعه کتاب داستان کوتاه

در ایران است و از سه جلد تشکیل شده بر همین مبنا نوشته شده است. حسین پاینده در این کتاب‌ها با نگاه تاریخی داستان کوتاه را بررسی کرده و ویژگی‌های آنها را برشمرده و مطرح کرده است. در جلد اول داستان‌های رئالیستی و ناتورالیستی، در جلد دوم داستان‌های مدرن و در جلد سوم این مجموعه داستان‌های پسامدرن را تجزیه و تحلیل کرده و نشان می‌دهد اگر کسی می‌خواهد داستان کوتاه رئال بنویسد باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد و خاستگاه این داستان و زمانه آن کی و کجا بوده است. او حتی نمونه‌های موفق هر گونه را نیز در کتابش آورده و جزئیاتی که حرفش را زده در داستان نشان می‌دهد.

بفرمایید نوشابه انرژی‌زا!

هرکسی در هر مسیری که وارد می‌شود نیاز به مشوق و انگیزه دارد. اصلاً بیایید همین الان خواندن ادامه این گزارش را رها کنید و نوشتن آن چه در ذهن دارید را آغاز کنید. اندکی که پیش می‌روید احساس می‌کنید قلم‌تان روی کاغذ خوب حرکت نمی‌کند یا انگشت‌هایتان نیروی کافی برای نوشتن و تایپ کردن ندارند. این ربطی به انگشتان و قلم و کاغذ و صفحه نمایشگر ندارد. بلکه شما انگیزه‌تان را از دست داده‌اید.

برای این موضوع به نظر بد نیست کتاب‌هایی مانند «بیست و هشت اشتباه نویسندگان» را به شما پیشنهاد کنیم. نویسنده خود از تجربیات و اندوخته‌هایش طی سال‌ها نوشتن حرف زده و هر فصل از آن می‌تواند مانند یک نوشابه انرژی‌زا شما را سرحال بیاورد تا دوباره بنویسید و از نوشتن خسته نشوید. نکاتی که در رسیدن به نقطه آخر داستان و نوشتن به دردتان می‌خورد و کار را برایتان دلچسب‌تر می‌کند. این کتاب در فصل‌های کوتاهش از اشتباهاتی که حتی نویسندگان مهم انجام می‌دهند حرف می‌زند و یک نویسنده تازه‌کار و علاقه‌مند به نوشتن را از انجام آنها برحذر می‌دارد نویسنده تلاش می‌کند شما را روی نوشتن متمرکز و از حواشی دور کند تا زودتر به نتیجه‌ای که در ذهن دارید برسید.

تاریخ بخوانید

آن هم تاریخ داستان!

همواره خواندن تاریخ را باید جدی بگیرید. نمی‌توانید بدون این که تاریخ بخوانید در یک موضوع حرف زیادی برای گفتن داشته باشید. در حوزه داستان و نویسندگی هم لازم است یک پیشینه ولو سطحی و در حد اسامی در ذهن‌تان داشته باشید چون بالاخره قرار است در دسته

نویسنده‌ها قرار بگیرید و خوب نیست مثلاً اطلاع زیادی از نام‌ها و اتفاقاتی که در جهان داستان افتاده نداشته باشید. خواندن تاریخچه اتفاقاتی که در مسیر داستان‌نویسان افتاده هم جذاب است و هم می‌تواند به شما کمک کند تا بهتر متوجه شوید که چه سختی‌هایی پیش پای یک نویسنده و به طور کلی اهل تفکر وجود دارد. برای همین خواندن تاریخ داستان‌نویسی و داستان‌نویسان به‌خصوص ایرانی‌ها را جدی بگیرید. در واقع بهتر است هم‌زمان که به نویسندگان بزرگ جهان نگاه می‌کنید از نویسندگان ایرانی هم غافل نشوید و تاریخچه و سیر تکامل داستان فارسی را هم دنبال کنید. «صدسال داستان‌نویسی ایران» برای این موضوع گزینه خوبی است. از ابتدا یعنی از همان اولین داستان‌هایی که به صورت کپی یا ترجمه‌های دستکاری شده به اسم داستان فارسی نوشته شده تا همین اواخر را مرور کرده و جلو آمده است. حسن میرعابدینی، نویسنده این کتاب دست‌خواننده خود را گرفته و از پیچ و خم‌های تاریخ ادبیات صد سال اخیر گذرانده تا هم او را با این نهال صد ساله که خیلی هم عمر ندارد آشنا کند و هم نشان دهد که اگر امروز از داستان فارسی حرف می‌زنیم چه مسیری را طی کرده است.

گام به گام تا نویسند

برای بچه‌هایی که در سال‌های ابتدایی آموزشی بود که از سوی معلم معرفی رسیدن به موفقیت هستید مجموعه و اشتباهات رایج میان نویسندگان نویسنده‌ها و مترجمان مختلفی دار

منصرف شوید

احتمالاً با رمان «بار هستی» میلان است که آثارش هم پرفروش می‌باشد کتاب دارد که اگر بخوانید بعید نیست واقع با معرفی این کتاب در این بسته کتاب به رمان و جهان داستان دار داشته باشید. کوندرا در این کتاب به اسم رمان روبه‌رو می‌کند. هرچند کوندرا را در برنامه خود قرار دهید کردن پشیمان شوید. در این کتاب کند و از آن حرف بزند. این کتاب م

بیست و هشت اشتباه نویسندگان



صدسال داستان‌نویسی ایران

